

18. De ontmoetende stad

Cor Geluk, landschapsarchitect en stedenbouwer

Floor Hendrickx, landschapontwerper

Carlos Salinas Gonzales, stedenbouwer en architect

De ontmoetende stad

De tijd dat mensen naar het stadscentrum kwamen om te winkelen is voorbij voor Geleen. Waar grotere steden nog kunnen draaien met winkels als hoofdfunctie van het centrum, werkt dat in de meeste kleine steden niet meer. Er is nood aan een nieuwe trekker, iets wat winkelen kan vervangen als reden om naar de binnenstad te komen. Wij geloven dat deze nieuwe binnensteden moeten focussen op de eigen inwoners, een binnenstad waar je komt om elkaar te ontmoeten.

Geleen is een stad met een sterke sociale gemeenschap. Deze bevindt zich echter niet in het centrum van de stad, maar is verspreid over de vele verschillende wijken en oude kernen die Geleen rijk is. Hierdoor ontbreekt er een levendigheid in het centrum die in veel andere binnensteden wel te vinden is. De mensen begeven zich voornamelijk in hun eigen wijk en het ontbreekt aan ontmoeting met inwoners uit andere buurten. Een uitzondering hierop zijn de grote evenementen, sommigen wekelijks zoals de markt, andere jaarlijks zoals de MP feesten, de grote carnavalsoptocht en de kermis. Dit zijn bijeenkomsten waar de inwoners van Geleen massaal aan deelnemen en voor samenkomen.

Is het mogelijk om deze levendigheid die we zien bij speciale momenten in het jaar, ook terug te laten komen op een gewone dag in Geleen? Hoe zorgen we ervoor dat het centrum van Geleen een plek wordt waar mensen niet een paar keer per jaar, maar regelmatig komen? Een plek die alle inwoners samen delen, ongeacht in welke wijk ze wonen. In de historische ontwikkeling van Geleen is het Raadhuis en daarmee ook het centrum, juist in het midden van de oude dorpskernen in open ruimte neergezet, als een neutrale plek centraal in het huidige Geleen. Het idee van een neutraal gebied is iets waar we sterk op willen inzetten, omdat een dergelijke neutrale plek de mogelijkheid biedt al de verschillende wijken met elkaar te verbinden en allerlei soorten activiteiten te faciliteren.

Welke ingreep zal in combinatie met nieuwe functies regelmatige ontmoeting in het centrum van Geleen activeren/faciliteren/mogelijk maken?? Als je mensen continu wilt aantrekken moet je de focus leggen op dagelijkse activiteiten en wekelijkse bezigheden zoals werken, sporten, maken, ontmoeten en ontspannen. Momenteel zijn deze functies nauwelijks vertegenwoordigd in het centrum van Geleen. Wij willen ze naar het centrum brengen om zo het hart van de gemeenschap te vormen, een plek waar mensen uit Geleen elkaar wekelijks tegenkomen en ontmoeten.

De eerste stap om deze nieuwe binnenstad van ontmoeten te maken is door een radicale ingreep te doen en van de binnenstad letterlijk weer een neutrale plek te maken. Het transformeren van de Rijksweg tot een "shared space" voor auto, fietser en voetganger zorgt voor een verschuiving van de focus van de Geleense binnenstad. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden waarbij parels zoals de oude Roxy bioscoop weer een prominente plek krijgen.

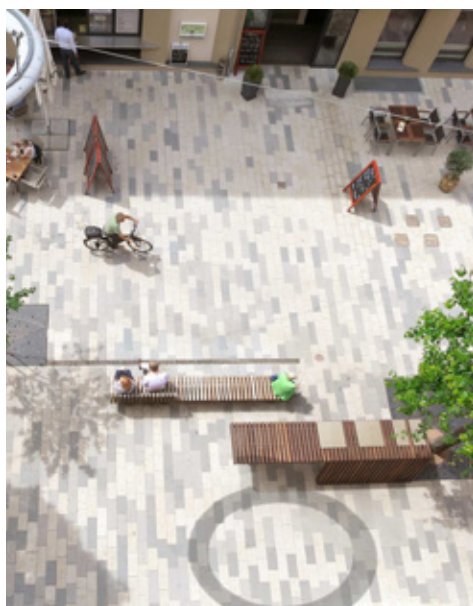
Leegstaande panden worden in eerste instantie ingevuld met werkruimtes voor kleine bedrijfjes, start-ups of flexwerkers om mensen overdag in het centrum te krijgen. Andere gebouwen kunnen ruimte bieden aan nieuwe woontypologieën die nu gemist worden in Geleen. Na deze belangrijke eerste stap zijn de omliggende straten en pleinen aan de beurt, langzaam wordt het tapijt van de "shared space" uitgerold door de rest van het centrum, met als kers op de taart een park op de plek waar nu nog de parkeerplaats voor het gemeentehuis ligt.

Op deze manier ontstaat er een stadscentrum waar bewoners uit alle wijken van Geleen regelmatig langs komen, sommige zullen er op dinsdag een flexwerkplek opzoeken, terwijl anderen er in de avond naar een yogales gaan. De binnenstad van Geleen wordt een plek waar mensen iets kunnen organiseren, een plek waar je elkaar toevallig tegen het lijf loopt, de binnenstad van Geleen wordt de ontmoetende stad.

De ontmoetende stad

Door de Rijksweg shared space te maken krijgt Geleen een nieuw en fris gezicht
bron: Neue Meile, Böblingen, Bauchplan

Een verharding van gevel tot gevel zorgt voor een neutraal gebied
bron: Neue Meile, Böblingen, Bauchplan

De Roxy krijgt de kans een centrale rol te spelen in deze herinrichting van de Rijksweg
bron: Roxy, Geleen, eigen beeld

Sommige faciliteiten worden gedeeld zoals vergaderruimtes en “maakplekken”
bron: Spreefeld, Berlijn, BAR Architecten

De focus van het centrum verschuift en dagelijkse activiteiten zoals flexwerk vullen de leegstand in
bron: Barbeton, Utrecht, Lisa Praster

Door auto gedomineerde plekken worden in het shared space concept fiets en voetganger vriendelijk
bron: Dr. Molenwaterplein, Rotterdam, Juurlink [+]
Geluk